

Geachte lezer,

Deze vertaling is gemaakt naar een prive-publicatie van de R.C. Bibliotheek van A..M.O.R.C. in Baden-Baden.

Soms zult U bij de voetnoten a.v. zien staan. Dit is een andere variant.

In de Bibliotheca Philosophica Hermetica in Amsterdam is de vroegste uitgave aanwezig uit 1615, gedrukt in Frankfurt am Main, die door mij is vergeleken met de eerder genoemde uitgave. Aan de oude Nederlandse vertaling heeft naar alle waarschijnlijkheid de uitgave uit 1615, gedrukt in Cassel, ten grondslag gelegen, die in een aantal gevallen meer met de druk uit Frankfurt overeenstemt.

De verschillen in de diverse teksten zijn qua betekenis te verwaarlozen. Wel dragen zij er soms toe bij, dat de passages wat makkelijker zijn te begrijpen.

De voetnoten komen in de originele teksten niet voor. Zij zijn door de vertaler toegevoegd.

Met dank aan de Bibliotheca Philosophica Hermetica.

1996© Copyright voor Nederland: Stichting A.M.O.R.C.-Nederland. Niets van deze uitgave mag verveelvoudigd worden en/of openbaar gemaakt middels druk, fotografie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Confessio Fraternitatis

Of

Bekentenis

van de

loffelijke Broederschap

van het

hooggeëerde Rozen Kruis

Aan de
lezer van de Confessio, die begerig is naar
Wijsheid

Hier heb jij gunstige lezer de zevenendertig oorzaken van ons plan en intentie, die vervat zijn in de Confessio welke jij zo jij dat wilt uit dezelfde mag opzoeken en met elkaar mag conferiren¹ en ook bedenken, of zij belangrijk genoeg zijn, om jou te bewegen en je aan onze zijde te brengen. Weliswaar behoeft het niet weinig moeite, datgene te bevestigen wat men nog niet ziet, wanneer het echter eens aan de dag getreden zal zijn, twijfelen wij er helemaal niet aan,

---

¹conferiren:bijeenbrengen,vergelijken

dat men zich dan voor zulke vermoedens en gissingen terecht zal schamen.

Net zo als wij intussen heel zeker, vrij en zonder enig gevaar de Paus te Rome, de antikrist noemen, wat hiervoor voor een doodzonde gehouden werd, en overal als halsmisdrijf met het leven moest worden geboet. Net zo weten wij zeker, dat de tijd nog eens zal komen, dat wij datgene wat nu nog geheim gehouden wordt, vrij openlijk met luide stem zullen uitroepen, en ons aan iedereen bekend zullen maken, wat dan de gunstige lezer met ons van harte moge hopen, dat het maar zo spoedig mogelijk moge gebeuren,.

AAN DE GELEERDEN VAN EUROPA GESCHREVEN

Het eerste Capitel

Wat over onze Fraterniteit of Broederschap uit de hiervoor uitgegeven **Fama**, menigeen ter ore gekomen en openbaar gemaakt is, moet niemand voor onoverdacht, vermetel of gefantaseerd houden, laat staan als iets opvatten, dat uit ons goeddunken is voortgevloeid en ontstaan.

De **HEER** Jehova is het, die (nadat de wereld in onze dagen bijna het einde bereikt en na een voltooide **Periodo** of rondgang weer naar het begin ijlt), de loop der natuur omkeert, en wat hiervoor met grote moeite en onophoudelijke arbeid gezocht is, tegenwoordig aan diegenen openbaart, die het niet achten of zelfs niet eens er aan denken, anderen echter, die het begeren, vrijwillig aanbiedt, en diegenen, die het niet begeren, als het ware opdringt, opdat voor de vromen weliswaar alle lasten van het menselijk leven verzacht worden en de heftigheid van het onbestendige geluk opgeheven, voor de slechten echter hun slechtheid en de daarop van toepassing zijnde straffen worden vermeerderd en opgestapeld.

Alhoewel wij nu van geen enkele ketterij of van enig kwaad plan of voornemen tegen de wereldlijke macht door iemand verdacht kunnen worden, wij die zowel de lastering van de Oriënt, als van de Occident (lees van de aanhangers van Mohammed als die van de Paus) tegen onze **HEER** Jesum Christum verwerpen en het opperste hoofd van het Roomse Rijk ons gebed, geheimen en onze grote goudschatten goedwillend presenteren en aanbieden.

Toch leek het ons raadzaam en goed, terwille van de geleerden, verder nog iets toe te voegen en beter uit een te zetten, om te zien of ergens in de **Fama** iets te diep verborgen en te duister gesteld of door bepaalde oorzaken zelfs weggelaten zou zijn, hopende hiermee de geleerden des te gunstiger voor ons te stemmen en voor ons plan des te gemakkelijker en bereidwilliger te maken.

Het 2de Capitel.

Over de verandering en verbetering van de filosofie hebben wij (zover tegenwoordig nog nodig) verklaard, dat namelijk diezelfde heel ziek en gebrekkig was: ja er bestaat bij ons zelfs geen twijfel aan, dat hoewel het merendeel valselyk voorgeeft, dat zij, ik weet niet hoe, gezond en sterk zou zijn, zij desondanks bijna op sterven ligt, en op weg is heen te gaan.

Net zo als gewoonlijk op precies dezelfde plaats, waar bijvoorbeeld een nieuwe ongewone ziekte is ontstaan, de natuur ook een medicijn tegen deze ziekte ontdekt, zo gebeurt datzelfde ook bij zo menigerlei ziekten en **Paroxysmis**² van de filosofie en groeien hiervoor de enige juiste en voor ons vaderland genoegzaam aan te raden middelen, waardoor zij opnieuw gezond zal worden en waardoor zij als het ware de wereld, die nu vernieuwd moet worden, geheel nieuw zal voorkomen en verschijnen.

---

²hoogtepunten van een ziekte

Wij hebben echter geen andere filosofie, dan die welke is **Caput & Summa**³, welke het fundament en de inhoud van alle faculteiten, wetenschappen en kunsten is, die wanneer wij onze **Seculum**⁴ bezien, veel van de theologie en medicijnen, maar weinig van de juridische wijsheid begrijpt, en tegelijk hemel en aarde ijverig doorzoekt, kortom, die een mens genoegzaam informatie geeft en die afbeeldt waarover dan alle geleerden die zich naar aanleiding van onze broederlijke aanmaningen en oproepen bij ons zullen opgeven en verschijnen, meer wonderbaarlijke geheimen bij ons zullen vinden, dan zijn tot nu toe hebben ervaren, kunnen naspeuren, geloven en uitspreken.

Het 3de Capitel

Daarom, opdat wij onze mening hierover kort openbaren, moeten wij met alle ijver ons best er voor doen, dat men zich niet alleen over onze uitnodiging en aanmaningen zal verwonderen, maar een ieder ook zal weten, dat wij weliswaar zulke **Arcana**⁵ en geheimen niet gering achten, maar dat het toch niet onjuist is, dat de bekendheid en wetenschap daarvan voor velen tot gemeengoed gemaakt wordt.

Want het dient telkens te worden bedacht en geloofd, dat dit ons onverhoopte bereidwillige aanbod veel en menigerlei gedachten bij de mensen zal opwekken, die nog niet bekend zijn met de **Miranda sextae aetatis**⁶ of die wegens de loop der wereld de toekomstige dingen gelijk achten aan de huidige, en door allerhande narigheid van deze, hun tijd, worden verhinderd, zodat zij niet anders in de wereld leven en door het leven gaan, dan de blinden die ook midden op de klaarlichte dag niets weten te onderscheiden en te discerneren dan alleen door voelen en aanvatten.

Het 4de hoofstuk.

Wat nu het eerste stuk betreft, daarvan vinden wij dus, dat de **Meditationes**⁷ speurtochten en onderzoeken van onze geliefde Vader **Christiani**⁸ over al datgene, dat van het begin van de wereld af aan door het menselijk verstand, of wel door Goddelijke revelatie en openbaring, of door de dienst van engelen en geesten, of door de scherpzinnigheid van het verstand, of door langdurige observatie, oefening en ervaring is uitgevonden, uitgedacht, voortgebracht, verbeterd en tot nu toe gepropageerd of doorgegeven, zo voortreffelijk, heerlijk en groot zijn, dat ook al zouden alle boeken worden vernietigd of door een oordeel dat de almachtige God zou uitspreken, aller geschriften **& totius rei literariae interitus**⁹ of ondergang zou plaats vinden, dan nog zouden de nakomelingen uit datzelfde alleen een nieuw fundament kunnen leggen, en een nieuw kasteel of een vesting van de waarheid

---

³hoofd en totaliteit

⁴eeuw;geslacht;tijd

⁵ **zwijgend; gesloten; geheim; mystiek concilium (van: arca = gesloten)**

⁶ **wonderen van het zesde tijdperk**

⁷ oefening, voorstudie

⁸ Christian Rosenkreutz

⁹ het einde van alle geschriften en de ondergang(vernietiging) van alle geleerdheid (wetenschap)

kunnen opbouwen, wat dan ook misschien niet zo moeilijk zou hoeven te zijn, als wanneer men eerst zou moeten beginnen om het oude plompe gebouw te destruiren en te verlaten en nu eens de voorhof uitbreiden, dan weer het daglicht in de vertrekken brengen, de deuren, stoepen en andere dingen, zoals onze intentie dat met zich mee brengt, veranderen.

Voor wie zou dit nu geen genoegen zijn, daar het toch maar menigeen bekend zou kunnen worden en niet veeleer als een speciale pracht voor die bepaalde toekomstige tijd bewaard en opgespaard zou worden?

Waarom zouden wij niet maar al te graag en van harte in die ene waarheid (die de mensen via zoveel dwaalwegen en omwegen zoeken) willen rusten en blijven, wanneer het God behaagd had, de zesde **Candelabrum**¹⁰ slechts voor ons alleen aan te steken, of te laten schijnen? Zou het niet goed zijn, wanneer men zich noch voor honger, noch voor armoede, noch voor ziekte noch ouderdom zorgen zou hoeven te maken en bevreesd zijn?

Zou het niet een kostelijk ding zijn, dat je elk moment zo zou kunnen leven, als wanneer je vanaf het begin van de wereld tot nu toe geleefd zou hebben en nog verder tot aan het einde daarvan zou leven?

Zou het niet heerlijk zijn, dat je zo op een plaats zou kunnen wonen, dat noch de volkeren die aan de andere kant van de rivier **Ganges in India** wonen hun zaken, en evenmin die welke in **Peru** leven, hun beraadslagingen voor jou verborgen zouden kunnen houden?

Zou het niet een kostbaar ding zijn, dat je zodanig in één boek zou kunnen lezen, dat je tegelijkertijd alles wat in alle boeken staat, die ooit hebben bestaan, er nog zijn, of komen en uit zullen komen, en alles wat er in gevonden wordt en ooit gevonden moge worden, zou lezen begrijpen en onthouden?

Hoe heerlijk zou het zijn, wanneer je zo kon zingen, dat je in plaats van bergen stenen alleen maar paarden en edelstenen zou vergaren, in plaats van wilde dieren, de geesten tot je lokte en in plaats van de helse **Plutonis**, de machtige vorsten van de wereld commoviretest¹¹, en ontroerde?

Oh, jullie mensen, Gods raad is heel anders, die besloten heeft om het aantal van onze Fraterniteit in de huidige tijd te vermeerderen en groter te maken, wat wij dan met zo'n blijheid op ons hebben genomen, waarmee wij hiervoor ook tot deze grote schatten zijn gekomen, zonder onze verdienste, ja zonder enige hoop of enig verlangen, en met zo'n trouw in werking denken te stellen, dat ons ook het medelijden en erbarmen van onze eigen kinderen die enigen onder ons in de Fraterniteit hebben, daarvan niet af zal brengen, omdat wij weten, dat deze onverhoopte goederen noch geërfd, noch zonder onderscheid aan een ieder aangeboden zullen worden.¹²

Mocht er nu iemand zijn, die anderzijds over onze discretie zou willen klagen, dat wij onze schatten zo

---

¹⁰ kandelaber, lichter

¹¹ commoviretest: in beweging zou brengen; in heftige ontroering brengen, overhalen; bij iemand een stemming, een gevoel verwekken.

¹² andere versie: Frankfurt am Main 1615: toevalligerwijs verkregen zullen worden

vrijgevig en zonder enig onderscheid aan een ieder aanbieden, en niet veeleer aan de vromen, de geleerden, de wijzen, of zelfs aan hoge vorstelijke personen, dan dat wij dit aan de gewone man doen, op hem zijn wij niet boos, daar dit niet een eenvoudige of geringe zaak is, maar wij zeggen evenwel zo veel, dat onze **Arcana**¹³ en geheimen geenszins tot gemeengoed en algemeen bekend worden gemaakt, alhoewel de **Fama**¹⁴ in vijf talen is uitgegaan, en aan iedereen geopenbaard is, omdat wij deels wel weten, dat de grove onverstandige en **stupida ingenia**¹⁵, zich daar over niet ontfermen, of grotelijks daarom zullen bekommeren, en wij ook de waardigheid van hen die in onze Fraterniteit opgenomen willen worden, niet via menselijke zorgvuldigheid, maar uit de regel van onze revelationen en openbaringen op haar waarde zullen inschatten en bekijken, daarom of de onwaardigen nu duizend maal schreeuwen en roepen, zich ook duizend maal aan ons zouden offeriren en aanbieden, **GOD** heeft immers aan onze oren de opdracht gegeven, dat zij geen van hen moeten horen, ja God heeft ons ook met zijn wolken omgeven, opdat ons, zijn knechten, geen geweld kan aangedaan en toegevoegd worden, vandaar dat wij dan ook door niemand, ook al heeft hij adelaarsogen, kunnen worden gezien of herkend.

Weliswaar had de **Fama** in een ieders moedertaal uitgegeven kunnen worden, opdat diegenen niet **defraudiret**¹⁶, en van haar wetenschap beroofd zouden worden, die (ook al zijn zij niet geleerd) God¹⁷ toch niet uitgesloten heeft van de gelukzaligheid van deze Broederschap, ook al moet er in bepaalde **Gradus**¹⁸ worden onderscheiden en ingedeeld, zoals diegenen die in de plaats **DAMCAR** in **Arabia**¹⁹ wonen, een heel andere Policy²⁰ orde hebben, dan de andere Arabieren, omdat louter wijze en verstandige mensen daarin heersen, aan wie door de koning wordt toegestaan, speciale wetten op deze plaats te maken, naar wier voorbeeld ook het Regiment, (zoals wij daarvan een door onze vader **Christiano** opgezette beschrijving hebben) in **Europa** door ons moet worden ingesteld, wanneer datgene verricht en gebeurd zal zijn, dat vooraf moet gaan, en dan onze bazuin met heldere klank en groot geluid openlijk zal weerklinken, wanneer namelijk datgene waarover al een klein aantal van u mompelen en het als iets toekomstigs figuurlijk en met gelijkenissen heimelijk aanstippen, de hele aardbodem zal vervullen en openlijk en vrij zal worden uitgeroepen: evenals nadat hiervoor vele godvruchtige mensen zich tegen de tirannie van de Paus heimelijk en heel behoedzaam hebben verzet en hij vervolgens uit Duitsland met grote ernst en bijzondere ijver van de stoel afgestoten is en flink met de voeten is getreden: hij, wiens uiteindelijke ondergang opgespaard blijft tot onze tijd, waarin hij ook

---

¹³ geheim; geheim middel, wondermiddel.

¹⁴ Fama: roem, roep, goede naam; faam

¹⁵ mensen die er niet voor openstaan

¹⁶ bedrogen, tekort gedaan

¹⁷ andere versie. **Gott**

¹⁸ trap; trede; graad

¹⁹ dito

²⁰ politieke

als het ware met de nagels verscheurd zal worden en aan zijn ezelsgeschreeuw door de nieuwe stem en het gebrul van een leeuw een einde zal worden gemaakt: waarvan wij weten, dat het vele geleerden in Duitsland al in tamelijke mate openbaar en bekend geworden is, daar hun geschriften en heimelijke **Congratulationes** of gelukwensen dat genoegzaam betuigen.

Het 6de Capitel

Wij zouden hier goed de hele tijd kunnen invoeren en beschouwen, die vanaf 1378, in welk jaar onze geliefde Vader Christian werd geboren en die tot nu toe is verstreken, want dan zouden wij goed kunnen vertellen wat hij in de honderdenzes jaar van zijn leven aan verandering in de wereld gezien heeft en wat hij onze broeders en ook onszelf, na zijn gelukzalige afscheid te ervaren nagelaten heeft. Maar omdat wij het hier kort moeten houden, gaat het deze keer niet, misschien kan het een andere keer beter gebeuren en uitvoeriger verteld worden. Op dit moment is het genoeg voor diegenen, die onze herinnering niet verachten, dat wij kort datgene hebben aangestipt waardoor zij voor zichzelf de weg naar een sterkere of een nadere verwantschap met ons zullen kunnen bereiden.

Weliswaar is degene aan wie het is toegestaan, dat hij de grote letters en **Characteres**,²¹ die God in het gebouw van de Hemel en de aarde heeft ingegrift en door de verandering van de regimenten steeds weer heeft vernieuwd, aanschouwen en voor zijn onderricht kan gebruiken, diegene is al heel dichtbij ongeacht hij noch onwetend is van ons en zoals wij weten, dat hij onze oproep niet zal verachten, evenmin hoeft hij niet bang voor bedrog te zijn, want wij beloven en zeggen openlijk, dat niemand door zijn oprechtheid en hoop bedrogen zal worden, die onder het zegel van de zwijgzaamheid zich bij ons zal aangeven en onze gemeenschap zal begeren.

Tegen de valse huichelaars echter en tegen hen, die iets anders dan de waarheid zoeken, zeggen en verzekeren wij hiermee openlijk, dat wij niet openbaar gemaakt kunnen worden of tot ons verderf verraden, noch minder zonder en tegen de wil van God gedwongen worden, op hem echter zal de in onze **Fama** vermelde bedreiging en straf blijven zitten: dat hun Goddeloze aanslagen hen zelf treffen en ons daarentegen onze schatten geheel onaangeroerd gelaten zullen worden, tot dat de leeuw komt en die voor zich zal opeisen, innemen en ontvangen en voor de bevestiging van zijn rijk zal aanwenden.

Het 7de Capitel.

Wij moeten daarom op grond van het zojuist gezegde dit hier duidelijk opmerken, en aan een ieder te verstaan geven, dat **GOD**²² zeker en nadrukkelijk besloten heeft de wereld voor haar ondergang die spoedig hierna zal volgen, nog juist zulk een waarheid, licht leven en heerlijkheid te laten wedervaren en te geven, zoals de eerste mens, Adam namelijk, in het Paradijs verloren en vergooid heeft, waarna zijn nakomelingen met hem in de ellende gestoten en verdreven zijn.

---

²¹ letter,teken

²² a.v.: **Gott**

Dus zal alle lijfeigenschap, valsheid, leugen en duisternis moeten wijken en ophouden, die in de loop der tijd met de omwenteling van de grote werelddbol, in alle kunsten werken en heerschappijen der mensen binnen geslopen zijn en die voor het grootste deel verduisterd hebben, want daaruit is een zo ontelbare menigte van allerhande valse opinies en ketterijen ontstaan, dat zij ook voor de nagenoeg aller wijste mensen het **Delectum**²³ of de keuze moeilijk heeft gemaakt en zij niet gemakkelijk konden worden onderscheiden, omdat zij aan de ene kant door het aanzien van de filosofen en geleerde mensen en anderzijds echter door de waarheid van de experientz en ervaring geremd en in de war gebracht zijn. Hetgeen alles, wanneer het ooit opgeheven zal zijn en wij nu zullen zien, dat in plaats daarvan een juiste en zekere regel is ingevoerd, dan zullen wij weliswaar diegenen, die daarin moeite hebben gedaan, dank verschuldigd zijn, het hele werk op zich zal echter aan de gelukzaligheid van onze **Seculi**²⁴ moeten worden toegeschreven.

Evenals wij nu graag bekennen, dat vele voortreffelijke mensen de toekomstige reformatie met hun geschriften flink hebben bevorderd, netzo begeren wij helemaal niet ons zelf deze eer toe te schrijven, als zou zo'n werk ons alleen zijn bevolen en opgelegd, maar wij bekennen en getuigen hier openlijk met de **HEER** Christo dat voordat er deze keer gebrek zal zijn aan executoren en volstrekkers van de Goddelijke raad, eerder de stenen zouden²⁵ opstaan.

Het 8ste Capitel.

GOD de **HEER** heeft weliswaar voordien al ettelijke boodschappen gestuurd, die getuigenis aflegden van zijn wil, namelijk enige nieuwe sterren die aan de hemel in **Serpentario**²⁶ en **Cygnus**²⁷ zijn ontstaan²⁸, die dan als de krachtige **Signacula**²⁹ van de grote raad Gods iedereen betuigen en te erkennen geven³⁰, hoe hij tot al datgene wat de mens uitvindt zijn heimelijke en verborgen schriften en **Characteres** nuttig laat zijn, opdat het grote boek van de natuur weliswaar alle mensen voor ogen en open staat en desondanks slechts weinigen van hen dat kunnen lezen en begrijpen.

Precies zoals aan de mens om te horen twee **Organa**³¹ en evenzo twee om te zien, en twee om te ruiken maar slechts een om te spreken gegeven zijn en men van het spreken door de oren en het onderscheiden van de stemmen en het geluid door de ogen tevergeefs verwacht of eist³², zo zijn er

---

²³ keuze

²⁴ zie capitel 2

²⁵ andere versie: dat eerder de stenen zich zouden opwerpen en hun dienst aan bieden, dan

²⁶ slang

²⁷ zwaan

²⁸ a.v.: die dan krachtige **Signacula** van hog belangrijke dingen...

²⁹ tekens

³⁰ a.v.: en tonen, hoe voor alle dingen die door den mens zijn uitgevonden de geheime schriften en **Characteres** nuttig zijn, dat hoewel het grote Boek van de Natuur voor alle mensen

³¹ werktuigen

³² a.v.: zo zijn er **Secula** of tijden geweest, die gezien hebben. Er zijn ook tijden geweest, die

ook **Secula** of tijden geweest, die gehoord, geroken en geproefd hebben, nu blijft er nog over, dat met het verkorten van de tijd aan de tong ook haar eer wordt gegeven, en door haar wat men voor tijden gezien, gehoord en geroken heeft, nu eindelijk ook eens uitgesproken zal worden, wanneer de wereld namelijk de uit de kelk van vergif en slaap ontvangen zwelgerij uitgeslapen zal hebben en de nieuw opgaande zon met geopende harten, ontbloot hoofd en naakte voeten vrolijk en vreugdig tegemoet zal gaan.

Het 9de Capitel.

Zulke **Characteres**, letters en alfabet, zoals God die soms aan de Bijbel heeft toegevoegd, die heeft hij ze ook in de wonderbaarlijke schepping van hemel en aarde, ja in die van alle dieren duidelijk ingedrukt, zodat op de manier, waarop de **Mathematicus** en de sterrenkijker³³ de toekomstige verduisteringen lang van tevoren kan zien, ook wij de **Obscurationes**³⁴ en verdonkeringen van de kerken kunnen zien en zelf kunnen opmaken en inzien hoe lang zij zullen aanhouden, aan welke letters wij dan onze magische schriften hebben ontleend en een nieuwe taal voor ons tot stand hebben gebracht. Waarin tegelijkertijd de natuur van alle dingen uitgedrukt en verklaard wordt, dat het daarom geen wonder is dat wij in andere talen niet zo gracieus zijn, waarvan wij weten, dat zij geenszins te vergelijken zijn met de taal van onze eerste vader Adam of de taal van Henoeh, maar door de Babylonische spraakverwarring helemaal aan het gezicht onttrokken zijn geworden.

Het 10de Capitel.

Dit moeten wij echter niet achterwege laten, dat al die tijd nog enige adelaarsveren ons voornemen in de weg staan en hinderlijk zijn, wij iedereen tot vlijtig en altijddurend lezen van de Heilige Bijbel manen, want wie daaraan al zijn genoeg heeft, die moet weten, dat hij voor zichzelf een aanzienlijke weg gemaakt heeft om naar onze Fraterniteit te komen.

Want net zoals dit de gehele summa en de inhoud van onze regel is, dat er geen letter in de wereld zal zijn, die niet goed onthouden en in acht genomen zal worden: zo zijn diegenen bijna gelijk aan ons en nauw met ons verwant, die het enige Boek, de heilige Bijbel tot regel van hun leven en het doel en de zin van al hun studeren, ja **Compendium**³⁵ en inhoud van de hele wereld laten zijn en hem zo goed gebruiken dat zij hem weliswaar niet steeds in de mond nemen, in een mate, waarin dit niet verlangd wordt, maar dat zij zijn eigenlijke zin op alle tijden en iedere leeftijd van de wereld goed weten te appliceren en doelmatig laten zijn: want ook ons gebruik is niet (zoals het pleegt te gebeuren) de Heilige Schrift te prostitueren en ordinair te maken, terwijl er een ontelbare menigte uitleggers gevonden wordt, van wie sommigen hem op hun mening betrekken, sommigen hem echter cavilliren³⁶ en beschimpen en op de gebruikelijke boosaardige wijze met een wassen neus vergelijken, die tegelijkertijd de **Theologis, Philosophis** en **Mathematicis** zou kunnen dienen:

---

gehoord, geroken en geproefd hebben.

³³ astroloog, astronoom

³⁴ verduistering

³⁵ voordeel, profijt; kortste weg

³⁶ a.v: **calumnijer**= valse getuigenis afleggen of in een kwaad daglicht stellen

maar wij brengen hier de stellige verzekering tegen in dat het eerder zo is, dat er vanaf het begin van de wereld geen voortreffelijker, beter, wonderbaarlijker en heilzamer boek aan de mensen is gegeven, dan juist de H.Bijbel: en zalig is, hij die hem heeft, nog zaliger, hij die hem ijverig leest, het aller zaligst echter, hij die hem volledig bestudeerd heeft en hem juist begrijpt, die is God het meest gelijk en gelijkend.

Het 11de Capitel.

Wat echter in de Fama over vervloeking en afschuw van de bedriegers³⁷ tegen de omzetting van de metalen en de hoogste medicijnen gezegd is, daarvan willen wij dat het zo opgevat wordt, dat deze zo voortreffelijke gave Gods geenszins door ons vernietigd of gekleineerd wordt, maar omdat zij niet altijd de kennis van de natuur met zich mee brengt en niet altijd de transformatie van de metalen³⁸ en het medicijn, of ook verder nog vele ontelbare geheimen en wonderen van de natuur genoeg onderwijst en ontsluit, dat het billijk zou zijn, dat men het allermeest zijn best zou doen om het begrip en de wetenschap van de filosofie te verwerven en bijgevolg moeten voortreffelijke **Ingenia** niet eerder naar de tinctuur van de metalen gevoerd worden, dan dat zij zich eerst in het inzicht in de natuur goed hebben geoefend. Want het moet toch wel een onbezonnen dwaze mens³⁹ zijn, die zo ver gekomen is, dat armoede noch ongemak of ziekte hem schaden kan, ja die als het ware hoger verheven is dan alle mensen, heerst over datgene waardoor andere mensen worden gekweld worden en wat hun angst inboezemt en hen pijnigt, en dat die zich dan toch juist daarom weer eerst tot onbelangrijke dingen wendt, huizen bouwt, oorlog voert en met wat al niet pronkt, terwijl er een onuitputtelijke bron van goud en zilver voorhanden is.

God heeft het echter heel anders behaagd, want hij verhoogt de nederigen maar de hoofdaardigen krenkt hij met verachting, degenen die zo stil en van weinig woorden zijn stuurt hij heilige engelen, opdat zij met hen spreken, maar de waardeloze zwetsers verstoot hij in de woestijnen en de eenzame, afgelegen streken, wat dan ook het gerechte loon is van de Roomse verleider, die zijn Godslasteringen luidkeels tegen Christus heeft uitgespoken, en ook nog in het volle daglicht, nu in Duitsland zijn gruwelen en afschuwelijke hollen allemaal ontdekt zijn, toch niet ophoudt met zijn leugens, opdat vooral de maat der zonden toch maar goed vervuld en de tijd rijp voor zijn straf wordt. Daarom zal ooit een tijd komen dat deze adder stopt met sissen⁴⁰ en de drievoudige kroon⁴¹ vernietigd zal worden, wat in onze bijeenkomst uitvoeriger en directer zal worden behandeld.

---

³⁷ a.v.: wat in de Fama over de bedriegers, tegen.....

³⁸ a.v.: deze echter zoude de medicijnenen als ook ontelbaar veel andere geheimen en wonderen ontsluit...

³⁹ Diegene moet wel een onverzadigbare gierigaard zijn,...

⁴⁰ a.v.:zal er ooit eentijd komem, dat deze slang tot zwijgen gebracht wordt...

⁴¹ a.v. :en de drievoudige hoorn vernietigd zal worden

Het 12de Capitel.

Tot besluit van onze Confession, moeten wij dit noch met ijver herinneren, dat men moet wegdoen, alhoewel niet allemaal, maar de meeste boeken van de namaak alchimisten, die het voor een grap en tijdverdrijf houden, wanneer zij of wel de Heilige Hoog geprezen Drievuldigheid voor nutteloze dingen misbruiken, of met wonderlijke, eigenaardige figuren en duistere verholde uitspraken de mensen bedriegen, en de simplen hun geld afhandig maken, zoals in de huidige tijd veel van zulke boeken zijn uitgegeven, en aan het licht gekomen zijn, waaronder de Amphitheatralische en de om te verleiden ten zeerste doelmatige Histrio en Comediant een voorname is: welke boeken alle de vijand van het menselijk welzijn vormen en met dat doel onder de goede zaden gemengd zijn, dat men des te moeilijker de waarheid zal geloven, omdat die eenvoudig, simpel en naakt is, de leugens echter prachtig deftig, aanzienlijk en met een bijzondere glans van goddelijke en menselijke wijsheid zijn uitgedost.

Mijdt deze boeken en ontvlucht hen, als U verstandig bent en wendt u tot ons, die niet uw geld zoeken, maar u goedwillend onze schatten aanbieden: wij zijn niet op uw goederen uit, met verzonnen leugenachtige tincturen, maar wij willen u onze goederen ten deel laten vallen: wij spreken niet tot u door middel van gemeenplaatsen maar zouden u graag willen leiden naar een eenvoudige simpele en heel begrijpelijke uitleg, verklaring en wetenschap van de geheimen: Wij streven er niet naar door u op- en aangenomen te worden, maar nodigen u uit in onze meer dan Koninklijke Huizen en Paleizen, en dat alles weliswaar niet uit eigen goeddunken, maar (opdat u dat weet) op aandrang van de Geest Gods, door God gemaand, door onze geliefde vader in zijn nagelaten onverbreekelijke testament daartoe bevolen, en door de toestand van de huidige tijd en de wil daartoe gedwongen.

Het 13de Capitel

Wat denkt u nu, beste mensen, en hoe is het u te moede, nadat u nu begrijpt en weet, dat wij ons zuiver en louter tot Christo bekennen, de Paus verdoemen, de ware filosofie toegedaan zijn, een christelijk leven leiden en dat wij nog dagelijks vele anderen aan wie ditzelfde Licht van God ook is verschenen, oproepen, uitnodigen, en verzoeken zich bij ons gezelschap te voegen? Denkt u er niet over om, niet alleen in de overweging van de gaven die in u zijn, en de ervaring, die u in Gods woord hebt, naast de ijverige beschouwing van de onvolkomenheid van alle kunsten en de vele ongerijmde zaken die zich daarin bevinden, eindelijk met ons te willen beginnen om naar de verbetering te zoeken, God zonder meer te accepteren en u aan de tijd waarin u leeft op de juiste wijze aan te passen?

Voorwaar, wanneer u dat zult doen, dan zal daaruit het volgende nut voor u voortvloeien, dat alle goederen, die de natuur overal in de wereld op wonderbaarlijke wijze heeft rondgestrooid, direct, allemaal bij elkaar, aan u worden verleend en megedeeld, evenzo zult u dan ook alles wat het menselijk verstand verduistert en zijn werking verhindert, gemakkelijk kunnen afleggen, en evenzo alle **Eccentricos**⁴² en **Epicyclos**⁴³ uit de wereld kunnen afschaffen.

---

⁴² met verschillende middelpunten

⁴³ bij-, nevencirkel

Het 14de Capitel.

Degenen die echter nieuwsgierig zijn, en òf door de glans van het goud zijn verblind, òf (om er nadrukkelijker over te spreken) die momenteel weliswaar vroom zijn, maar door het onverwacht toevallen van zo veel goederen, gemakkelijk bedorven en er toe gebracht zouden kunnen worden, zich aan ledigheid over te geven en een weelderig overmoedig leven te beginnen, diegenen worden verzocht, ons met hun ontijdig geschreeuw in ons zorgvuldig overdachte geestelijk stilzwijgen niet onrustig maken, maar te bedenken, dat ook al zou er een medicijn voorhanden zijn, dat tegelijkertijd alle ziektes heelt, diegenen, die God besloten heeft met ziekte te plagen, en hier onder de plak te houden, desondanks nooit dat medicijn zullen verkrijgen: Evenals ook wij evenmin, ook al kunnen wij de hele wereld rijk en geleerd maken en van ontelbare ellende bevrijden, toch aan geen mens, zonder **GODS** speciale beschikking, nooit en te nimmer geopenbaard en bekend gemaakt zullen worden, ja er kan nooit sprake van zijn dat iemand tegen Gods wil van ons kan genieten en onze weldaden deelachtig kan worden. Hij zou eerder zijn leven met zoeken en naspeuren zal verliezen, dan dat hij ons zal vinden en op die manier tot de gewenste gelukzaligheid zal komen van de Fraterniteit van het Rozen Kruis.